

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №4

Тема: Вивчення морфологічних відмін хлібів першої і другої групи

Мета: Вивчити відміни хлібів першої та другої групи.

ЗАВДАННЯ 1. ЗАПОВНЕНА ФОРМА 1

Культура	пшениця	жито	тритикале	ячмінь	овес	просо	кукурудза	сорго	рис
Група	I	I	I	I	I	II	II	II	II
Кількість зародкових корінців	3 (2-5)	4 (3-6)	3-5	5-8	3	1	1	1	1
У колосках краще розвинені квіти	нижні	нижні	нижні	нижні	нижні	верхні	верхні	верхні	верхні
Наявність борозенки	є	є	є	є	є	немає	немає	немає	немає
Відношення до вологи	вологолюбна	вологолюбна	вологолюбна	вологолюбна	вологолюбна	посуhostійка	посуhostійка	посуhostійка	вологолюбна
Відношення до тепла	холодостійка	холодостійка	холодостійка	холодостійка	холодостійка	теплолюбна	теплолюбна	теплолюбна	теплолюбна
Тип розвитку	ярий/озимий	ярий/озимий	ярий/озимий	ярий/озимий	ярий/озимий	ярий	ярий	ярий	ярий
Ріст на початку вегетації	швидкий	швидкий	швидкий	швидкий	швидкий	повільний	повільний	повільний	повільний
Відношення до довжини дня	довгого дня	довгого дня	довгого дня	довгого дня	довгого дня	короткого дня	короткого дня	короткого дня	нейтральний

ЗАВДАННЯ 2. КОНСПЕКТ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

1. Класифікація хлібів:

- I група (справжні хліби): пшениця, жито, ячмінь, овес, тритикале
- II група (просовидні): просо, сорго, кукурудза, рис

2. Головні відмінності:

- **Борозенка на зерні:** є (І група), немає (ІІ група)
- **Зародкові корінці:** 2-8 шт. (І група), 1 шт. (ІІ група)
- **Тип фотосинтезу:** C_3 (І група), C_4 (ІІ група)
- **Вологолюбність:** вологолюбні (І група), посухостійкі (ІІ група, крім рису)
- **Теплолюбність:** холодостійкі (І група), теплолюбні (ІІ група)

3. Визначення за проростками:

- І група: багато корінців (ячмінь 5-8, жито 4, пшениця 3, овес 3)
- ІІ група: 1 корінець (просо, кукурудза, сорго, рис)

4. Визначення за сходами (перший листок):

- **Пшениця:** вузький, довгий, закручується за годинниковою стрілкою, зелений
- **Жито:** лінійно видовжений, фіолетово-коричневий
- **Ячмінь:** ланцетоподібний, закручується за годинниковою стрілкою, сизувато-зелений
- **Овес:** видовжений, закручується проти годинникової стрілки, світло-зелений
- **Просо:** короткий, лійкоподібний, під прямим кутом, сильно опушений
- **Кукурудза:** широкий (0,5-1 см), лійкоподібний
- **Сорго:** середній, лійкоподібний, загострений, з червонуватим відтінком
- **Рис:** тісно скручений або шилоподібний

5. Визначення за язичками та вушками (І група):

- **Пшениця:** язичок короткий, вушка невеликі з війками
- **Жито:** язичок короткий, вушка короткі без війок, рано відсихають
- **Ячмінь:** язичок короткий, вушка великі, заходять кінцями одне за одне
- **Овес:** язичок довгий, трикутний з розсіченими краями, вушок немає
- **Тритикале:** язичок короткий, вушка невеликі

ВИСНОВКИ

Вивчено морфологічні відміни хлібів першої та другої групи. Навчилися розрізняти культури за проростками, сходами, язичками та вушками.